

Ministry of Finance of Georgia
State Treasury

RAČUNOVODSTVO JAVNE NEFINANSIJSKE IMOVINE – PRELAZAK NA IPSAS 17

Nino Tchelishvili

Podgorica, Crna Gora
novembar, 2014. godine

IMPLEMENTACIJA IPSAS-A U GRUZIJI

- IPSAS projekat pokrenut 2007. godine;
- Dugoročna strategija za implementaciju IPSAS-a izrađena i usvojena (2009. godine);
- Osnovan gruzijski Odbor za standarde računovodstva u javnom sektoru;
- Zaposleni u trezoru obučeni i pripremljeni;
- Posle uspešne Pilot faze (2011. god.), modifikovani gotovinski IPSAS uvedeni za ceo centralni nivo vlasti, a prvi finansijski izveštaj na bazi međunarodnih standarda pripremljeni za 2012. godinu;
- IPSAS prevedeni na gruzijski. Zvanično gruzijsko izdanje IPSAS-a objavljeno na web stranici trezora uz isticanje vlasničkih prava IFAC-a;
- Zahtevi iz računovodstvenog standarda za računovodstvo nefinansijske imovine (IPSAS 17 -PPE) analizirani su u kontekstu lokalnih propisa i praksi, i izvršena je gap analiza, uz pomoć tehničkog eksperta kojeg je obezbedila EU.

TEHNIČKI ZADATAK O RAČUNOVODSTVU NEFINANSIJSKE IMOVINE – CILJEVI PROJEKTA

- Uvođenje IPSA standarda za nefinansijsku imovinu i unapređenje procesa upravljanja nefinansijskom imovinom u javnom sektoru, uvođenjem i poštovanjem najboljih međunarodnih praksi;
- Unapređenje tačnosti i transparentnosti sistema računovodstva i izveštavanja o nefinansijskoj imovini u javnom sektoru;
- Postizanje konsolidacije i obelodanjivanja informacija o sadržaju i karakteristikama nefinansijske imovine u javnom sektoru.

3

REZULTATI PROJEKTA

- Vršenje analize jaza između trenutne pravne osnove i prakse i zahteva iz međunarodnih standarda;
- Izrada strukture baze podataka za vođenje registra javne nefinansijske imovine i definisanje veza između sintetičkih i analitičkih računovodstvenih nosa u Glavnu knjigu trezora;
- Predlaganje prototipa registra nefinansijske imovine koji je popunjen različitim klasama imovine.

4

IPSAS MODEL

- Priznavanje;
- Valorizacija imovine u procesu priznavanja;
- Depresijacija i amortizacija;
- Oštećenje;
- Otpisivanje;
- Komentari sa obrazloženjem.

5

PRETPOSTAVKE ZA ANALIZU

Sledeće se uzima u obzir:

- Izveštaj bi trebalo da se fokusira na imovinu, postrojenja i opremu, pre nego na "nefinansijsku imovinu";
- Imovina vojske i sistema obrazovanja nisu uključene;
- Izvršenje budžeta je na bazi GFS-a, ali finansijsko izveštavanje je zasnovano na ISPAS gotovinskom i konvencionalnom obračunskom računovodstvu;
- Osnova za grupisanje imovine po kontima – klasifikacija zasnovana na metodologiji GFSM 2001;
- Da bi se u potpunosti prešlo na IPSAS (obračunska osnova) potrebno je da se imovina, postrojenja i oprema tačno evidentiraju i da se o njima transparentno izveštava. Zbog toga je potrebno uvođenje Registra imovine, postrojenja i opreme.

6

KLJUČNI NALAZI

- Uređivanje računovodstva i izveštavanja o osnovnim sredstvima u skladu sa normativnim aktima koji uređuju javni sektor;
- Nepostojanje univerzalnog sistema računovodstva i rizici koji proističu iz toga (uključujući netačno ili nekompletno računovodstvo, netačnu valorizaciju itd.);
- Javlja se rizik usled vođenja nekompletnih evidencija u ministarstvima;
- Trenutne knjigovodstvene vrednosti imovine mogu se drastično razlikovati od tržišne ili fer vrednosti. Računovodstvene evidencije najčešće prikazuju nižu vrednost.

7

KLJUČNI NALAZI

- Nekompletne informacije o nefinansijskoj imovini u državnom vlasništvu;
- Nepostojanje sveobuhvatne politike u vezi sa transferom imovine između budžetskih organa (na primer: knjigovodstvena vrednost, nulta vrednost, revalorizovana vrednost itd.);
- Nepostojanje prakse za priznavanje osnovnih sredstava predviđenih za prodaju od strane ovlašćene agencije kao zalihe materijala – revalorizacija se generalno vrši prilikom prodaje – knjigovodstvena vrednost se značajno razlikuje od realizovane vrednosti.

8

KLJUČNI NALAZI

- Neadekvatnost parametara odražava se i u raspoloživim registrima;
- Prikazivanje imovine koja predstavlja kulturnu, istorijsku ili ekološku baštinu u registru za potrebe održavanja i zaštite spomenika, a ne za potrebe finansijskog računovodstva;
- Zbog poreskih razloga, organi vrednuju imovinu po ceni koja se značajno razlikuje od tržišne vrednosti, budući da se porez plaća na osnovu vrednosti imovine.

9

KLJUČNI NALAZI

- Retko se primenjuje računovodstvo oštećene imovine;
- Procedure za utvrđivanje inventara su nedosledne;
- Norme za depresijaciju pojedinačnih stavki imovine ne uzimajući u obzir životni vek imovine; centralno definisane norme za depresijaciju (amortizaciju) ne rezultiraju nužno u iznosima koji imaju ikakve veze sa fer vrednostima. Depresijacija zasnovana na IPSAS standardima fokusira se više na pojedinačne stavke imovine/grupe imovina.
- Neka “imovina koja je u potpunosti amortizovana” rasknjižava se na vanbilansna konta.

10

KLJUČNE PREPORUKE

Redosled prioriteta

11

KLJUČNE PREPORUKE

- Održavanje efektivnog registra osnovnih sredstava koji će omogućiti precizno i transparentno računovodstvo javne imovine. Obezbeđivanje javnosti informacija u skladu sa međunarodnim praksama. Postoje dva međunarodno priznata modela:
 - Svaki organ čuva svoj registar imovine, postrojenja i opreme, a obavezni mesečni izveštaji se konsoliduju u trezoru;
 - Implementira se zajednički sistem koji će koristiti svi organi.
- Potrebno je doneti odluke o obuhvatu registra imovine, postrojenja i opreme (za potrebe čuvanja, računovodstva ili informacija za rukovodstvo).

12

KLJUČNE PREPORUKE

- Računovodstvene politike potrebne za imovinu, postrojenja i opremu, na primer: klase imovine, depresijacija i amortizacija, revalorizacija, imovina na čuvanju, imovina za prodaju, imovina u zakupu (kod zakupaca i zakupodavaca) itd;
- Prikupljanje podataka o imovini će biti veliki zadatak za čije sprovođenje će biti potrebno više godina;
- Vrednovanje imovine može takođe da oduzme mnogo vremena i zahteva usluge profesionalnih procenitelja, alternativno budžetski organi mogu nezavisno da vrše valorizaciju;
- Biće potrebno prikupiti i dodatne podatke tokom sprovođenja aktivnosti vezanih za imovinu, postrojenja i opremu, tako da registar imovine postrojenja i opreme odražava tačno trenutno stanje sve imovine, postrojenja i opreme države (izuzev vojske i sistema obrazovanja).

13

KLJUČNE PREPORUKE

- Svake godine bi trebalo vršiti procenu oštećenja imovine;
- Minimalni nivo za nabavku imovine i kapitalizaciju je veoma nizak (GEL 500 – što iznosi otprilike USD 300);
- Trebalo bi razmotriti primenu višestrukih nivoa zasnovanih na oceni rizika. Uvođenje efektivnog sistema interne kontrole nad imovinom – takva kontrola, zajedno sa drugim mehanizmima će takođe podrazumevati učestalost fizičkih provera imovine, uzimajući u obzir povezane rizike. Periodične fizičke provere stanja imovine su važan deo interne kontrole.

14

**SLUŽBA TREZORA
MINISTARSTVA FINANSIJA GRUZIJE**

Hvala vam.

www.mof.ge

www.treasury.gov.ge

www.etrasury.ge